

Sisäministeriön asetus

pelastustoimen suunnitelmista

Sisäministeriön päätöksen mukaisesti säädetään pelastuslain (379/2011) 47 §:n 5 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa (/):

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään pelastustoiminnan suunnitelmista, niiden sisällöstä ja rakenteesta sekä pelastustoiminnan yhteistyösuunnitelmista.

2 §

Riskiperusteisuus

Pelastustoimintaa koskevien suunnitelmien tulee vastata paikallisia tarpeita ja niiden sisällön tulee perustua alueen pelastustoimen riskianalyysiin.

3 §

Pelastustoiminnan suunnitelmien rakenne

Pelastuslain 47 §:n 1 momentissa tarkoitettujen pelastustoimintaa ja sen johtamista koskevien suunnitelmien tulee muodostaa yhteen sovitettu kokonaisuus, joka kattaa ainakin seuraavat osa-alueet:

- 1) pelastustoiminnan yleisjärjestelyt; ja
- 2) pelastustoiminta vaativissa tilanteissa.

4 §

Pelastustoiminnan yleisjärjestelyt

Pelastustoiminnan suunnitelmien tulee sisältää selvitys ainakin seuraavista yleisjärjestelyistä:

- 1) pelastustoiminnassa tarvittavat voimavarat ja niiden hälyttäminen;
- 2) valmiuden säätelyä koskevat toimintamallit;
- 3) lisähälytyksiä ja hälytysvasteen muuttamista koskevat toimintamallit;
- 4) viestiliikennejärjestelyt;
- 5) väestön varoittaminen ja onnettomuuden johdosta tarvittava tiedotustoiminta;
- 6) pelastuslain 30 §:ssä tarkoitettu sammutusvesisuunnitelma;
- 7) johtamisjärjestelmä ja johtovastuut eri johtamistasoilla;
- 8) johtamistoiminta pelastuslain 35 §:ssä tarkoitetuissa yhteistoimintatilanteissa;
- 9) alueellista vastuuta ja toimivaltaa koskevat poikkeukset; sekä
- 10) tiedot tahoista, joille tulee tehdä pelastuslain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus pelastustoiminnan lopettamisesta.

Edellä 1 momentin I kohdassa tarkoitettuja pelastustoiminnassa tarvittavia voimavaroja ovat:

- 1) pelastuslaitoksen palveluksessa oleva henkilöstö ja käytettävissä oleva kalusto;

- 2) pelastustoimen järjestelmään kuuluvien sopimuspalokuntien ja muiden pelastusalalla toimivien yhteisöjen sopimuksen mukaan käytettävissä olevat voimavarat;
- 3) pelastuslain 44 §:ssä tarkoitetun sopimuksen perusteella käytettävissä olevat voimavarat;
- 4) pelastuslain 45 §:ssä tarkoitetun yhteistyösuunnitelman perusteella käytettävissä olevat voimavarat;
- 5) pelastuslain 47 §:ssä tarkoitetun suunnitelman perusteella käytettävissä olevat pelastustoimintaan osallistuvien valtion ja kuntien virastojen, laitosten ja liikelaitosten voimavarat;
- 6) pelastuslain 49 §:ssä tarkoitettuna virka-apuna saatavissa olevat voimavarat;
- 7) pelastuslain 51 §:n 1 momentissa tarkoitetut vapaaehtoiset henkilöt ja organisaatiot; sekä
- 8) pelastuslain 37 §:n 1 momentissa tarkoitetut pelastustoimintaa avustamaan määrättävät henkilöt.

5 §

Pelastustoiminta vaativissa tilanteissa

Pelastuslaitoksen tulee suunnitella pelastustoiminta ja sen johtaminen vaativissa tilanteissa. Vaativia tilanteita koskeva suunnittelu tulee sovittaa yhteen pelastustoiminnan yleisjärjestelyjen kanssa. Vaativia tilanteita koskevan suunnittelun tulee kattaa ainakin seuraavat toimintaohjeet ja muut suunnitelmat:

- 1) toimintaohje pelastustoiminnan johtamisesta vaativissa tilanteissa, joka sisältää ainakin seuraavat osat:
 - a) pelastuslaitoksen tilannekeskuksen ja johtokeskuksen hälyttäminen, perustaminen sekä niiden toimintaa koskevat muut järjestelyt;
 - b) suunnitelma pelastustoiminnan johtamisesta yhteistoimintatilanteissa;
 - c) viestintä ja väestön varoittaminen suuronnettomuustilanteissa ja muissa pelastustoiminnan vaativissa tilanteissa;
 - d) suojaväestön johtaminen suuronnettomuuksissa ja muissa pelastustoiminnan vaativissa tilanteissa; sekä
 - e) pelastustoiminnan huolto- ja tukitoimintojen järjestelyt, mukaan lukien pelastustoiminnassa tarvittava materiaallinen varautuminen;
- 2) edellä 1 kohdassa tarkoitettua toimintaohjetta täydentävät onnettomuustyyppi- ja tilannekohtaiset ja muut erityissuunnitelmat;
- 3) pelastuslain 48 §:ssä tarkoitetut ulkoiset pelastussuunnitelmat;
- 4) pelastuslain 38 §:ssä tarkoitetun kansainvälisen avun vastaanottamiseen liittyvät järjestelyt; sekä
- 5) toimintaohje pelastustoiminnan poikkeusolojen toimivaltuuksien käytöstä sekä muista normaaliolojen toiminnasta poikkeavista toimintamalleista ja voimavaroista.

6 §

Pelastustoiminnan yhteistyösuunnitelman sisältö

Pelastuslain 47 §:ssä tarkoitetut pelastustoimintaan osallistuvien viranomaisten, laitosten ja liikelaitosten suunnitelmat niiden tehtävien hoitamisesta pelastustoiminnan yhteydessä ja osallistumisesta pelastustoimintaan laaditaan onnettomuustyypeittäin ja tarvittavassa laajuudessa.

Pelastustoiminnan yhteistyösuunnitelman tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- 1) pelastustoimintaan osallistuvan ja siihen virka- tai asiantuntija-apua antavan tahon osallistumisen tavoite sekä tehtävät ja rooli pelastustoiminnassa;
- 2) pelastustoimintaan osallistuvan ja siihen virka- tai asiantuntija-apua viranomaisen, laitoksen ja liikelaitoksen yhteystiedot;
- 3) pelastustoimintaan käytettävät suorituskyvyt;

- 4) hälyttämistä ja virka-avun pyytämistä ja antamista koskevat sopimukset, ohjeet ja muut järjestelyt; sekä
5) yhteistyötä koskevat sopimukset.

7 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä päivänä kuuta 20

Sisäministeri Kai Mykkänen

Hallitusneuvos Ilpo Helismaa

Valtioneuvoston asetus

pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
muutetaan pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen (407/2011) 1 §:n 1 momentin 11 kohta ja 6 §:n 1 momentin 3 kohta, sekä
lisätään asetukseen uusi 1 §:n 1 momentin 17 kohta sekä 3 a ja 3 b § seuraavasti:

1 §

Velvollisuus laatia rakennukseen ja muuhun kohteeseen pelastussuunnitelma

Pelastuslain (379/2011) 15 §:ssä tarkoitettu pelastussuunnitelma on laadittava:

11) ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisiin ympäristölupaa edellyttäviin eläin-
suojaan;

17) pelastuslain 22 a—22 c tarkoitettuihin kohteisiin.

3 a §

Suuren öljyvaraston, sataman ja laitoksen torjuntavalmius

Pelastuslain 22 b ja 22 c §:ssä tarkoitettussa öljyvahingon ja aluskemikaalivahingon varalta tehtävässä suunnitelmassa on oltava:

- 1) seuraavat tiedot varaston, sataman ja laitoksen torjuntaorganisaatiosta:
 - a) selvitys torjunnan johtamisesta, valmiuden ylläpidosta ja vastuun jakautumisesta organisaatiossa sekä torjuntaan liittyvistä järjestelyistä vastaavien henkilöiden nimet ja yhteystiedot;
 - b) suunnitelma torjunnan järjestämisestä, torjuntaan osallistuvista henkilöistä ja torjuntayksiköiden perustamisesta, varustamisesta ja huoltamisesta sekä tiedot hälytys- ja viestintäjärjestelmistä;
 - c) selvitys torjuntatilanteen johtamisesta siihen saakka kunnes pelastusviranomaisen tai pelastuslain 34 §:n 1 momentissa tarkoitettu pelastustoiminnan johtaja ottaa toiminnan johtaakseen;
 - d) selvitys yhteistyöstä pelastusviranomaisen kanssa;
- 2) seuraavat tiedot torjuntavalmiuden tasoon vaikuttavista tekijöistä:
 - a) selvitys alueella öljy- ja aluskemikaalivahingon vaaraa aiheuttavista kohteista, niiden sijainnista ja alueen kulkureiteistä;
 - b) selvitys tunnistetuista öljy- ja aluskemikaalivahingon onnettomuusriskeistä ja niiden edellyttämistä toimenpiteistä;
 - c) tiedot muista vahingonvaaraan vaikuttavista seikoista ja erityisesti sataman liikenteen ja siellä käyvien säiliöalusten määrästä;
- 3) seuraavat tiedot kalustosta ja muusta torjuntavalmiudesta:
 - a) selvitys torjuntavalmiuden tason edellyttämästä vahinkojen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi tarpeellisesta torjuntakalustosta, -tarvikkeista ja muista vahinkojen torjuntaan soveltuvasta kalustosta ja tarvikkeista sekä niiden varastoinnista ja kunnossapidosta;
 - b) suunnitelma koulutuksen ja harjoitusten järjestämisestä;

c) suunnitelma vahingon torjunnassa syntyvän öljyisen ja muita vahingollisia aineita sisältävän jätteen keräilystä, kuljettamisesta, varastoinnista ja toimittamisesta käsittelyyn.

Suunnitelmaa laadittaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota öljyvaraston, sataman ja laitoksen kaluston riittävyteen ja sopivuuteen vahingon torjunnan ensivaiheessa sekä riittävän henkilökunnan kouluttamiseen torjuntatilanteiden varalle. Suunnitelmaa laadittaessa on varmistettava hyvä ja joustava tiedonkulku ja yhteistyö varaston, sataman ja laitoksen ja pelastusviranomaisen kesken.

3 b §

Suuren öljyvaraston, sataman ja laitoksen torjuntakalusto

Pelastuslain 22 b ja 22 c §:ssä tarkoitetun öljyn varastoijan, sataman ylläpitäjän ja laitoksen toiminnan harjoittajan on vahingon rajoittamiseksi ja ihmisten ja ympäristön suojaamiseksi pidettävä varaston, sataman ja laitoksen alueella paikallisten olosuhteiden vaatima määrä öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan soveltuvaa kalustoa ja varusteita. Kalustoon tulee kuulua varusteet torjuntahenkilöstölle, imeytys- ja suojausaineet ja -tarvikkeet, keräily- ja säilytyskalusto, padot ja tarpeellinen kuljetuskalusto.

Satamalla on oltava niin paljon puomi-, poiju- ja ankkurointikalustoa, että sen avulla voidaan estää öljyn ja öljyn tavoin veden pinnalla kelluvan, satamassa käsiteltävän muun vaarallisen aineen leviäminen vesistöissä. Myös muulla laitoksella ja varastoalueella on oltava vastaava määrä öljypuomia, jos alue sijaitsee siten, että sieltä voi öljyvuodon yhteydessä joutua öljyä vesistöön. Satamalla, varastolla ja laitoksella on oltava tarpeellinen kalusto puomin leviytykseen ja vesialueella tehtävään keräilyyn.

6 §

Pelastustoimintaan osallistuvan päätoimisen henkilöstön kelpoisuus

Pelastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitetulta pelastuslaitoksen päätoimiselta pelastustoimintaan osallistuvalla henkilöstöllä vaaditaan, että:

3) päällystöön kuuluva on suorittanut pelastusalan ammattikorkeakoulututkinnon tai päällystön kelpoisuuden tuottaneen aikaisemman tutkinnon pelastusalan oppilaitoksessa.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän asetuksen 1 §:n 1 momentin 17 kohdassa tarkoitettu pelastussuunnitelma tulee olla laadittuna viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2020.

Helsingissä päivänä kuuta 20

Sisäministeri Kai Mykkänen

Hallitusneuvos Ilpo Helismaa

Valtioneuvoston asetus

väestönsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
muutetaan väestönsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen (408/2011) 1 §:n 2 momentin suomenkielinen sanamuoto ja 3 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §

Väestönsuojan laitteita ja tuotteita koskevat vaatimukset

Väestönsuojan teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta säädetään erikseen sisäministeriön asetuksella.

3 §

Väestönsuojan sijoittaminen

Väestönsuoja saadaan sijoittaa enintään 500 metrin päähän rakennuksesta, jota varten se rakennetaan.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 20

Tämän asetuksen 3 §:n 1 momentin säännöstä väestönsuojan sijoittamisesta sovelletaan sellaiseenkin rakennushankkeeseen, johon rakennuslupa on haettu jo ennen tämän asetuksen voimaantuloa sen jälkeen, kun asetus on vahvistettu, jos tämän asetuksen soveltaminen johtaa rakennuksen omistajan kannalta lievempiin väestönsuojan rakentamista koskeviin vaatimuksiin.

Helsingissä päivänä kuuta 20

Sisäministeri Kai Mykkänen

Hallitusneuvos Ilpo Helismaa